

HOEVEEL VACATURES ZIJN ER IN DE BOUWSECTOR ?

“Alleen al in bouw 12000 vacatures” titelt DM op de voorpagina (7 febr). “Er zijn elk jaar 12.000 bouwvakkers te weinig”. Op blz 5 alweer grote titel “Tekort van 12.000 bouwvakkers” (Emmanuel Vanbrussel). De Vlaamse Confederatie Bouw zegt dringend 12.000 nieuwe krachten nodig te hebben. In kleinere lettertjes vertelt woordvoerder Gerrit De Goignies dat het gaat om een totale instroombehoefte *per jaar*, inbegrepen pensioneringen en groei.

Onderzoeksleider Johan Wets aan het Leuvense HIVA maakt een lijstje van meerdere oplossingen voor 12.000 vacatures en voor “de krapte op de Belgische arbeidsmarkt, voorspeld door eminente instellingen zoals de OESO”; bijvoorbeeld verhogen van de persioenleeftijd, asielzoekers toelaten op de arbeidsmarkt – al verwacht hij hier kleine aantallen -, alsook “personen zonder wettig verblijf vaak illegalen genoemd, hun aantal valt enkel te schatten”.

Ook de scholen delen in de klappen: grote titel : ze leveren te weinig geschikte arbeidskrachten, vindt, alweer, Emmanuel Vanbrussel (DM 8 febr). De studiedienst van Unizo wijst erop “dat het kwaad al geschied is in het lager onderwijs en de eerste graad van het secundair. Die jaren zijn te zeer gericht op het algemeen vormend onderwijs”. We moeten weg van de rigide watervalstructuur, zegt Karel Van Eetvelt.

Wat leert ons nu de VDAB? (www.vdab.be)

Bij “Bouw en constructie” (inbegrepen wegenwerken) vind ik vandaag (8 febr) welgeteld 4328 voltijdse vacatures, alle beroepen samen. Dan zijn er nog 104 deeltijdse aanbiedingen.

Opsplitsing van de sector leert ons: 931 vacatures in ruwbouw en wegebouw; 491 voor ruwbouw en eerste afwerking, 255 vacatures voor bouwmachines en landbouwmachines, enz. Naarmate de geëiste kwalificatie hoger wordt, veranderen de cijfers, bvb 84 bestuurders van mobiele kranen die ook het certificaat toezicht verticale lasten bezitten.

De jobbeschrijvingen van de VDAB vermelden vaak niet de door de bedrijven vereiste ervaring (3 jaar, 5 jaar, soms 10 jaar)¹; veel werkzoekenden, zeker de jongeren, zullen hiervoor dus nutteloos solliciteren (maar solliciteren moeten en zullen ze!).

Vanwaar komt nu dat cijfer van 12.000? Wie goed leest, of luistert: dat zijn de *verwachte* behoeften *over een vol jaar*, tengevolge van *verwachte* pensioneringen en *verwachte* groei van de bestellingen.

Dit zijn dus géén vacatures waarvoor men kan solliciteren bij een specifieke firma, met telefoonnummer, jobbeschrijving, duur van de aanstelling, verloning, enz.

Wat bezielt de media om dit soort foutieve berichtgeving te vermenigvuldigen, en waarom staan sommige experts al klaar met “oplossingen”, inbegrepen wijzigingen in het onderwijs! – voor een vals probleem ?

Make a guess, zeggen de Engelsers.

¹ In de bouwsector bekeek ik de details van een 40-tal willekeurige werkaanbiedingen; slechts bij 12 werd een min of meer duidelijke info gegeven over de vereiste ervaring zoals: “enige ervaring; 6m-2j ervaring; min 3 j; min 5 j”.

Eén: voor de media: is hun motief misschien: sensatie, dat verhoogt de lees- en kijkcijfers. Wie zou berichten lezen zoals “Bouwsector tevreden, alle werklozen hebben werk” ? Of: ons onderwijs is goed en beantwoordt aan onze behoeften?

Twéé: zou er soms een onderliggende wrevel zijn over “al die werklozen die op onze kosten leven”?

Drie: de bedrijfswereld, de OESO, de liberale economen, het IMF...vinden ons sociaal vangnet te luxueus en de lonen te hoog. Het bestaan van een indexkoppeling (hoe caduc die indexberekening en vertraagde toepassing ook zijn!) werd door deze heren al meermaals een “hinder voor de concurrentiekracht” genoemd. Hun eerste doelwit zijn de royale uitkeringen voor werklozen: die liggen te dicht bij de reële lonen (de “werkloosheidsval”), en ze moeten in de tijd beperkt worden (O-VLD!). Ook kunnen ze met buitenlandse werknemers lagere verloningen zonder RSZ betalen, nl door te werken met pseudozelfstandigen, of met onderaannemers die officieel in het buitenland gevestigd zijn. Het steeds terugkerend verhaal over niet ingevulde vacatures past in die strategie.

Nochtans zouden al die lege arbeidsplaatsen, volgens de filosofie van de vrije markt, de bedrijven moeten aanzetten om betere arbeidsvoorwaarden aan te bieden; maar uitzonderingen daargelaten (meestal hooggespecialiseerde functies), gebeurt dat niet. Bewijst dit niet dat de personeelsbehoeften van de bedrijven foutief opgeschroefd worden?

Om af te sluiten: het aantal werkzoekenden in Vlaanderen bedroeg in januari 169.701. Daartegenover staan, volgens de VDAB, alle beroepen samen, 66.000 vacatures en 18.225 interimjobs (in dec 07)². Deze cijfers houden nog geen rekening met de woonplaatsen van werkzoekende en bedrijf, noch van de vereiste kwalificaties die in vele gevallen niet passen. Bij de werkzoekenden zijn 90.684 laaggeschoold. Om dit ernstig aan te pakken zou het nauwkeurige profiel van iedere werkzoekende vergeleken moeten worden met elke vacature. Deze procedure die in principe door de computer moet kunnen, werd totnogtoe aan de werkzoekenden opgedragen. Soms lijkt het alsof niemand wil objectief weten voor hoeveel, of voor hoe weinig! werkzoekenden er geschikte arbeidsplaatsen zijn. Ook dat past in de strategie van vele patronen.

Frank Roels
9/2/08

² In een ander artikel heb ik al verklaard door welke factoren de vacature-cijfers van de VDAB vaak overschattingen moeten zijn (verkort verschenen in De Tijd):

<https://archive.ugent.be/handle/1854/7577>

Soms vindt men ook herkenbare fouten: toevallig zag ik dat er 13718 vacatures zijn in de sector “Buitenzonnewering”.